

Табле наранцасте боје

Опште одредбе за табле наранцасте боје

Транспортне јединице, у којима се транспортују опасни терети, морају бити опремљене са две правоугаоне наранцасте табле поставље вертикално (према пододељку 5.3.2.2.1 ADR). Оне се постављају на предњу и задњу страну транспортне јединице, вертикално у односу на њену подужну осу. Оне морају бити јасно видљиве.

Ако се у току транспорта опасних терета, приколица са опасним теретима одвоји од свог вучног возила, позади на приколици мора да остане причвршћена наранцаста табла.

Ако је у колони 20, табеле А, поглавља 3.2 наведен број за означавање опасности, тада возила-цистерне, батеријска возила или транспортне јединице са једном или више цистерни у којима се транспортују опасни терети, треба додатно да ставе са обе стране цистерне, сваког одељка цистерне или сваког елемента батеријског возила јасно видљиве, наранцасте табле идентичне онима које се захтевају у 5.3.2.1.1., постављене паралелно са подужном осом возила. На овим наранцастим таблама мора да стоји број за означавање опасности и UN број који се захтева у колони 20 и 1, табеле А, поглавља 3.2 за сваку материју која се транспортује у цистерни, једном одељку цистерне или у једном елементу батеријског возила. Ове одредбе се примењују за МЕМУ само за цистерне са запремином од 1000 литара или већом и за контернере са расутим теретом.

За возила цистерне или транспортне јединице са једном или више цистерни у којима се транспортују материје UN бројева 1202, 1203 или 1223 или гориво за авионе класификовано под UN бројевима 1268 или 1863, али не и друге опасне материје, наранцасте табле захтеване у 5.3.2.1.2 не морају да се поставе ако је на табли постављеној на предњој и задњој страни возила у складу са 5.3.2.1.1, исписан број за означавање опасности и UN број који се захтева за материју која представља највећу опасност у транспорту, т.ј. за материју са најнижом тачком паљења.

Ако је у колони 20, табеле А, поглавља 3.2 наведен број за означавање опасности, тада транспортне јединице и контејнери у којима се транспортују неупаковане чврсте материје или предмети или упаковане радиоактивне материје са једним UN бројем за које се захтева транспорт под искључивом употребом, а не и друге опасне материје, треба додатно да се ставе са обе стране сваке транспортне јединице или контејнера, јасно видљиве наранцасте табле идентичне онима које се захтевају у 5.3.2.1.1 постављене паралелно са подужном осом возила. На овим наранцастим таблама мора да буде исписан број за означавање опасности и UN број, који се захтева у колони 20 и 1, табеле А, поглавља 3.2 за сваку материју у расутом стању која се транспортује у транспортној јединици или у контејнеру или за упаковану радиоактивну материју ако се захтева да се она транспортује под искључивом употребом у транспортној јединици или у контејнеру.

Ако наранцасте табле који се захтевају у ставу 5.3.2.1.1 које су постављене на контејнере, контејнер-цистерне, MEGC или преносиве цистерне нису јасно видљиве изван возила, исте табле морају да се поставе и на обе подужне стране возила.

Напомена: Овај став не мора да се примени за обележавање наранцастим таблама затворених или покривених возила, која транспортују цистерне са највећом запремином од 3000 литара.

На транспортне јединице, у којима се транспортује само једна опасна материја и материја која није опасна, није неопходно да се поставе наранџасте табле захтеване према 5.3.2.1.2, 5.3.2.1.4 и 5.3.2.1.5, под условом да су на предњој и задњој страни опремљене таблама у складу са 5.3.2.1.1 на којима је исписан број за означавање опасности и UN број за ову материју према колони 20 и 1, табеле А, поглавља 3.2.

Захтеви назначени од 5.3.2.1.1 до 5.3.2.1.5 примењују се и на неочишћене, недегазиране или недеконтамиране празне фиксираних или демонтажне цистерне, батеријска возила, контејнер-цистерне, преносиве цистерне, MEGC и MEMU као и на неочишћена или недеконтамирана празна возила и контејнере за терет у расутом стању.

Наранџасте табле, које се не односе на опасне терете који се транспортују или на његове остатке, морају да буду одстрањене или прекривене. Ако су табле прекривене, прекривач мора да буде потпун и делотворан и после 15-минутног излагања ватри.

Опис наранџастих табли

Наранџасте табле морају да буду рефлектујуће да имају дужину од 40 cm, висину од 30 cm и црни оквир ширине 15 mm. Употребљени материјал мора да буде отпоран на атмосферске утицаје и да обезбеђује трајно обележавање. Табла не сме да се одвоји од причврсног елемента (постоља) у случају 15-минутног излагања ватри. Она мора да остане причврћена независно од смера возила. Наранџасте табле могу да буду подељене у средини водоравном црном линијом дебљине од 15 mm.

Ако због величине контрукције возила, расположива површина није довољна за постављање наранџастих табли, њихове димензије могу се смањити на 30 cm за основицу, 12 cm за висину и 10 mm за црни оквир. У овом случају, за упаковане радиоактивне материје, које се транспортују под искључивом употребом, потребан је само UN број а величина цифара, која су наведена у 5.3.2.2.2, сме да се смањи на висину знака од 65 mm и на дебљину црте од 10 mm.

За контејнере у којима се транспортују опасне чврсте материје у расутом стању и за контејнер-цистерне, MEGC и преносиве цистерне, захтеване табле у 5.3.2.1.2, 5.3.2.1.4 и 5.3.2.1.5 могу да буду замењене самолепљивом фолијом, бојом или другим истовредним поступком. Ово алтернативно обележавање мора да одговара захтевима наведеним у овом пододелку изузев одредби које се односе на отпорност на ватру наведене у 5.3.2.2.1 и 5.3.2.2.2.

Напомена: Боја наранџастих табли у нормалним условима коришћења мора имати хроматске координате које су у опсегу колориметријског дијаграма дефинисане међусобно повезаним тачкама између координата:

Хроматске координате у опсегу колориметријског дијаграма				
x	0,52	0,52	0,578	0,618
y	0,38	0,40	0,422	0,38

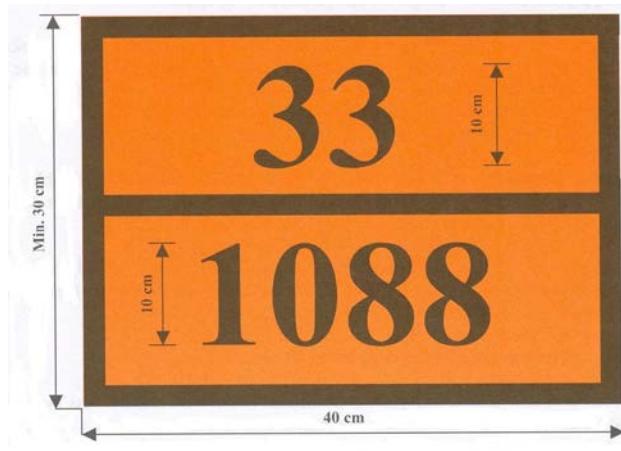
Фактор јачине светлости рефлектујуће боје: $B > 0,12$.

Референтни центар E, стандардна врста светлости C, мерна геометрија $45^\circ/0^\circ$.

Вредност рефлексије под углом осветљења од 5° и углом посматрања од $0,2^\circ$: најмање 20 кандела по луку и по m^2 .

Број за обележавање опасности и UN број састоје се од црних цифара са висином знакова од 100 mm и ширином црте од 15 mm. Број за обележавање опасности мора да буде наведен у горњем делу, а UN број у доњем делу табле; они морају да буду одвојени хоризонталном црном линијом ширине 15 mm на средини табле (види став 5.3.2.2.3). Број за обележавање опасности и UN број, морају да буду неизбрисиви и читљиви и после 15-минутног излагања ватри. Заменљиви бројеви и слова на табли, који предствљају бројеве за обележавање опасности и UN број, морају у току транспорта да остану на предвиђеним местима независно од смера возила.

Пример табле наранцасте боје са бројем за обележавање опасности и UN бројем

Број за обележавање опасности (2 или 3 цифре, испред којих евентуално стоји слово „X“; види 5.3.2.3)

UN број (4 цифре)

Основа наранцаста.

Оквир, хоризонтална линија и цифре црне, 15 mm ширина црте.

За све димензије наведене у овом пододелку дозвољена је толеранција од $\pm 10\%$.

Када се наранцаста табла или према 5.3.2.2.1 наведено алтернативно обележје поставља на преклопне табле, оне морају тако да буду израђене и обезбеђене, да је у току транспорта искључено свако преклапање или ослобађање из држача (посебно услед удара или ненамерних радњи).

Значење бројева за обележавање опасности

Број за обележавање опасности за материје класа 2 до 9 састоји се од две или три цифре.

Цифре генерално указују на следеће опасности:

- 2 испуштање гаса услед притиска или хемијске реакције
- 3 запаљивост течних материја (пара) и гасова или самозагревајућа течна материја
- 4 запаљивост чврстих материја или самозагревајућа чврста материја
- 5 оксидирајуће дејство (које подстиче ватру)
- 6 отровност или опасност од заразе
- 7 радиоактивност
- 8 нагризајуће дејство
- 9 опасност од спонтане бурне реакције

Напомена: Спонтанa бурна реакција, у смислу цифре 9, обухвата могућу опасност од експлозије која проистиче из материје, могућу опасну реакцију распадања или полимеризације уз знатан развој топлоте или развој запаљивих и/или отровних гасова.

Удвостручавање неке цифре указује на пораст одговарајуће опасности.

Ако је довољно да се опасност неке материје искаже једном једином цифром, тој цифри се додаје нула.

Следеће комбинације цифара имају, међутим, посебно значење: 22, 323, 333, 362, 382, 423, 44, 446, 462, 482, 539, 606, 623, 642, 823, 842, 90 и 99 (види став 5.3.2.3.2).

Ако се испред броја за обележавање опасности налази слово „X“, то значи да та материја на опасан начин реагује са водом. Код таквих материја вода се сме користити само уз сагласност стручног лица.

За материје и предмете класе 1, као број за обележавање опасности користи се класификациони кôд, у складу са поглављем 3.2 табела А колона 3b. Класификациони кôд састоји се од:

- броја подкласе према 2.2.1.1.5 и
- слова групе компатибилности према ставу 2.2.1.1.6.

Бројеви за обележавање опасности наведени у колони 20, табеле А, поглавља 3.2 имају следеће значење:

20	загушљив гас или гас који не показује додатну опасност
22	дубоко расхлађен гас у течном стању, загушљив
223	дубоко расхлађен гас у течном стању, запаљив
225	дубоко расхлађен гас у течном стању, оксидирајући (подстиче ватру)
23	запаљив гас
238	гас, запаљив, нагризајући (корозиван)
239	запаљив гас који спонтано може да доведе до бурне реакције
25	оксидирајући гас (који подстиче ватру)
26	отрован гас
263	отрован гас, запаљив
265	отрован гас, оксидирајући (подстиче ватру)
268	отрован гас, нагризајући
28	нагризајући гас
30	– запаљива течна материја (тачка паљења од 23°C до укључујући 60°C) или – запаљива течна материја или чврста материја у растопљеном стању са тачком паљења преко 60°C, загрејана до или преко своје тачке паљења, или – самозагревајућа течна материја
323	запаљива течна материја која реагује са водом и развија запаљиве гасове
X323	запаљива течна материја која опасно реагује са водом ¹ и развија запаљиве гасове
33	лако запаљива течна материја (тачка паљења испод 23°C)
333	пирофорна течна материја
X333	пирофорна течна материја која опасно реагује са водом ³
336	лако запаљива течна материја, отровна
338	лако запаљива течна материја, нагризајућа

¹ Вода се сме користити само уз сагласност стручног лица

- X338 лако запаљива течна материја, нагрizaјућа, која опасно реагује са водом³
- 339 лако запаљива течна материја која спонтано може да доведе до бурне реакције
- 36 запаљива течна материја (тачка паљења од 23°C до укључујући 60°C), слабо отровна, или самозагревајућа течна материја, отровна
- 362 запаљива течна материја, отровна, која реагује са водом и развија запаљиве гасове
- X362 запаљива течна материја, отровна која опасно реагује са водом³) и развија запаљиве гасове
- 368 запаљива течна материја, отровна, нагрizaјућа
- 38 запаљива течна материја (тачка паљења од 23°C до укључујући 60°C), слабо нагрizaјућа, или самозагревајућа течна материја, нагрizaјућа
- 382 запаљива течна материја, нагрizaјућа, која реагује са водом и развија запаљиве гасове
- X382 запаљива течна материја, нагрizaјућа, која опасно реагује са водом³ и развија запаљиве гасове
- 39 запаљива течна материја која спонтано може да доведе до бурне реакције
- 40 запаљива чврста материја или самозагревајућа материја или самораспадајућа материја
- 423 чврста материја која реагује са водом и развија запаљиве гасове, или запаљива чврста материја која реагује са водом и развија запаљиве гасове, или самозагревајућа чврста материја која реагује са водом и развија запаљиве гасове
- X423 чврста материја која опасно реагује са водом³) и развија запаљиве гасове, или запаљива чврста материја која опасно реагује са водом³) и развија запаљиве гасове, или самозагревајућа чврста материја која опасно реагује са водом³) и развија запаљиве гасове
- 43 самозапаљива (пирофорна) чврста материја
- X432 самозапаљива (пирофорна) чврста материја која опасно реагује са водом³) и развија запаљиве гасове
- 44 запаљива чврста материја која се на повишеној температури налази у растопљеном стању
- 446 запаљива чврста материја, отровна, која се на повишеној температури налази у растопљеном стању
- 46 запаљива или самозагревајућа чврста материја, отровна
- 462 чврста материја, отровна, која реагује са водом и развија запаљиве гасове
- X462 чврста материја која опасно реагује са водом³) и развија отровне гасове
- 48 запаљива или самозагревајућа чврста материја, нагрizaјућа
- 482 чврста материја, нагрizaјућа, која реагује са водом и развија запаљиве гасове
- X482 чврста материја која опасно реагује са водом³) и развија нагрizaјуће гасове
- 50 оксидирајућа материја (која подстиче ватру)
- 539 запаљиви органски пероксид
- 55 јако оксидирајућа материја (која подстиче ватру)
- 556 јако оксидирајућа материја (која подстиче ватру), отровна
- 558 јако оксидирајућа материја (која подстиче ватру), нагрizaјућа
- 559 јако оксидирајућа материја (која подстиче ватру) која спонтано може да доведе до бурне реакције

- 56 оксидирајућа материја (која подстиче ватру), отровна
- 568 оксидирајућа материја (која подстиче ватру), отровна, нагризајућа
- 58 оксидирајућа материја (која подстиче ватру), нагризајућа
- 59 оксидирајућа материја (која подстиче ватру) која спонтано може да доведе до бурне реакције
- 60 отровна или слабо отровна материја
- 606 заразна материја
- 623 отровна течна материја која реагује са водом и развија запаљиве гасове
- 63 отровна материја, запаљива (тачка паљења од 23°C до укључујући 60°C)
- 638 отровна материја, запаљива (тачка паљења од 23°C до укључујући 60°C), нагризајућа
- 639 отровна материја, запаљива (тачка паљења није преко 60°C) која спонтано може да доведе до бурне реакције
- 64 отровна чврста материја, запаљива или самозагревајућа
- 642 отровна чврста материја која реагује са водом и развија запаљиве гасове
- 65 отровна материја, оксидирајућа (подстиче ватру)
- 66 веома отровна материја
- 663 веома отровна материја, запаљива (тачка паљења није преко 60°C)
- 664 веома отровна чврста материја, запаљива или самозагревајућа
- 665 веома отровна материја, оксидирајућа (подстиче ватру)
- 668 веома отровна материја, нагризајућа
- X668 веома отровна материја, нагризајућа која опасно реагује са водом³
- 669 веома отровна материја која спонтано може да доведе до бурне реакције
- 68 отровна материја, нагризајућа
- 69 отровна или слабо отровна материја која спонтано може да доведе до бурне реакције
- 70 радиоактивна материја
- 78 радиоактивна материја, нагризајућа
- 80 нагризајућа или слабо нагризајућа материја
- X80 нагризајућа или слабо нагризајућа материја која опасно реагује са водом³
- 823 нагризајућа течна материја која реагује са водом и развија запаљиве гасове
- 83 нагризајућа или слабо нагризајућа материја, запаљива (тачка паљења од 23°C до укључујући 60°C)
- X83 нагризајућа или слабо нагризајућа материја, запаљива (тачка паљења од 23°C до укључујући 60°C), која опасно реагује са водом³
- 839 нагризајућа или слабо нагризајућа материја, запаљива (тачка паљења од 23°C до укључујући 60°C), која спонтано може да доведе до бурне реакције
- X839 нагризајућа или слабо нагризајућа материја, запаљива (тачка паљења од 23°C до укључујући 60°C), која спонтано може да доведе до бурне реакције и која опасно реагује

- са водом
- 84 нагризајућа чврста материја, запаљива или самозагревајућа
 - 842 нагризајућа чврста материја која реагује са водом и развија запаљиве гасове
 - 85 нагризајућа или слабо нагризајућа материја, оксидирајућа (подстиче ватру)
 - 856 нагризајућа или слабо нагризајућа материја, оксидирајућа (подстиче ватру) и отровна
 - 86 нагризајућа или слабо нагризајућа материја, отровна
 - 88 јако нагризајућа материја
 - X88 јако нагризајућа материја која опасно реагује са водом³
 - 883 јако нагризајућа материја, запаљива (тачка паљења од 23°C до укључујући 60°C)
 - 884 јако нагризајућа чврста материја, запаљива или самозагревајућа
 - 885 јако нагризајућа материја, оксидирајућа (подстиче ватру)
 - 886 јако нагризајућа материја, отровна
 - X886 јако нагризајућа материја, отровна, која опасно реагује са водом
 - 89 нагризајућа или слабо нагризајућа материја која спонтано може да доведе до бурне реакције
 - 90 материја која угрожава животну средину; разне опасне материје
 - 99 разне опасне материје које се транспортују на повишеној температури (разне опасне загреване материје)

Обележје за загреване материје (материје које се транспортују на повишеној температури)

Возила-цистерне, контејнер-цистерне, преносиве цистерне, специјална возила или специјални контејнери или посебно опремљена возила или контејнери за које је, у складу са посебном одредбом 580 у колони 6, табеле А, поглавља 3.2, захтевано обележје за загреване материје (материје које се транспортују на повишеној температури), морају у случају возила на обе стране и на задњој страни, а у случају контејнера, контејнер цистерни и преносивих цистерни на све четири стране да буду обележени обележјем према доле приказаној илустрацији које има облик троугла са дужином страница од најмање 250 mm и које је црвене боје.

Обележје за материје опасне по животну средину

Уколико се према одредбама у 5.3.1 ADR захтева стављање велике ознаке (плакате), контејнери MEGC, контејнер цистерне, преносиве цистерне и возила са материјама опасне по животну средину, које одговарају критеријумима у 2.2.9.1.10, морају да буду обележени ознаком за материје опасне по животну средину приказане у 5.2.1.8.3. Одредбе у 5.3.1 за велике ознаке (плакате) је неопходно применити примерено обележју.

